

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Quoniam tu illuminas lucernam meam, Dominde deus meus illumina
tenebras meas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

perbus paratus semper docere deum & iudicare omnia, quæ in suis dicitur
cit deus, interim tamen nõ aliud q̄ deum ore sonans & bona ac sancta docere
ac facere præsumens. Id quod Iudæorum, præ omnibus gētibus, uicij p̄prium
fuit. Non enim deus in natura sua peruertit, sed in uerbo & opere suo quibus
regnat in pijs hominibus. Quare & hic in spiritu locutum prophetæ obserua
tes, peruersum istum intelligimus eum, qui in oculis suis & hominũ non mo
do peruersus non est, sed solus sanctus, innocēs, electus, plane sanctus sancto
rum, inter sidera nidum suũ collocans, & se annulũ in dextra dei armaris, cui
omnia sordent quæ dicũt & faciunt pijs, sua uera omnia fulgent, et hæc ipsa per
uersitate, quia peruerse de deo & seipso & omnibus sentit, meret, ut locutus ipse
deum peruertit, rursus peruertatur a deo, & ostendat omnibus peruersus.

B. Hierony. sic transfert, cum peruerso peruerter. Et illud, cum innocēt in
nocenter ages, quo indicat, actiue uersus hos intelligi, quo studio dicendum
quoq̄ fuit, Cũ sancto sanctificabis, & cum electo eliges, uel sic, Sanctum san
ctificabis, innocentē innocentem facies, electum eliges, peruersum peruerter,
nisi q̄ hebræus idionismus nescio quid negotij tribuere uideatur deo, cum dicit,
Cum sancto sanctus eris, cum peruerso peruerter. q. d. negotium sanctificandi,
perficiendi, eligendi, peruertendi tibi dant impij, dum omnia tua perueniunt
& se solos iustificant.

Quoniam tu populum humilem, saluum facies,
Et oculos superborum humiliabis.

Populus Christi. Vides in persona populi Christi hæc dici, qui sanctus, innocens, electus est,
sed humilis, ut dixi, hoc est despectus, & qui nihil min⁹ q̄ sanctus & probus,
& electus sit coram peruersis istis & superbis. Ita reddit optime rationem om
nium prædictorum & iustum dei iudicium prædicat. Ideo enim sanctos sancti
ficat, quia humiles saluos facit, ergo sancti sunt humiles, id est, uiles & abiecti,
Sancti sunt humiles. ideo & peruersos peruertit, quia oculos superborum humiliat. Ergo peruersi
sunt superbi & honorati & magnificati, q. d. hæc iudicij tui æquitas imo na
tura tua, humiles exaltare & cum illis esse, superbos autem humiliare & cõtra
eos esse, de qua re multa diximus, & plena est scriptura.

Superbia oculorum. Proprie autem dixit, oculos superborum, nõ superbos, uitium enim super
borum in oculis est, quia alta sapiunt & ea etiam uident de se, quæ nulli sunt,
ut non sit necesse res ipsas, de quibus superbiũt humiliare, cum nullæ sint, sed
oculos tantum, quibus fastidiunt humiles & sese mirantur. Prouerb. xxx. de
eisdem Iudæis, Generatio cuius oculi sunt excelsi, & palpebræ in altum surre
ctæ. Contra Paulus Ro. xij. Non alta sapientes, sed humilibus consentientes,
Iob. xxij. Qui humiliatus fuerit, erit in gloria, & si inclinauerit oculos suos, sal
uabitur. Ita impij oculos habet arrectos ad uirtutem, iustitiam, sapientiam, pijs
uero inclinatos ad infirmitatem, peccatum, stultitiam, ideo superbum sequit̄
humilitas, & humilem suscipiet gloria. Prouerb. xxix. Et contritionem præce
dit superbia, & ante ruinam exaltatur spiritus. Eiusdem, xvj. O qualia uerba,
quantæ sententiæ.

Quoniam tu illuminas lucernam meam,

Domine deus meus illumina tenebras meas.

Et hoc ad populum Christi pertinere satis clarum est, Christus enim tene
bras illu.

Ite adas non habet, quod autem dicit, hoc est, Illi habent oculos excel-
 sos, & superbus quisque sibi ipsi est dux & lux, neminem audit, nemini sensu ce-
 dere, nec deo ipsi, quae cum omnibus suis etiam peruertit. Sed populus humilis
 & modestus sit, ut sapiens sit, de se desperans, tibi dat manum, & magisterio tuo
 dirigere uult lumine tuo, sicut psal. lxxxviiij. Domine in lumine uultus
 tui ambulabunt. Et. iij. Signatum est super nos lumen uultus tui domine. Et
 xxxij. Firmabo super te oculos meos. Sic figura Exodi quoque docet, ubi per de-
 um horribile, in quo erant serpentes flatu urentes, scorpiones & diplades,
 ut Deutro. viij. dicitur, filij Israel ducti sunt non suo magisterio, sed columna nu-
 bis & ignis, id est, diuina illuminatione. Ita in Christo surrexit Hierusalem &
 illuminata est, quia uenit lumen eius & gloria domini super eam orta est, ut in
 lumine eius etiam ambulent gentes & reges in splendore ortus eius. Isa. lx. ubi
 dicitur, sed erit tibi dominus in lucem sempiternam, & deus tuus in gloriam tuam.
 De hac luce abunde psal. iij. dicitur, quod sit uerbum Euangelij, Sicut Pe-
 trus dicit, Pet. i. habemus firmiorem propheticum sermonem, cui benefaci-
 tis attendentes tanquam lucernae lucenti in loco caliginoso donec dies eluce-
 scat, & lucifer oriatur in cordibus uestris. In tot enim perturbationibus utriusque for-
 tunae, cui in quadam tenebrosissima tempestate non habemus aliam cynosuram aut
 elicen, id est, stellam maris, quam uerbum dei, quae hoc uerbi lumine illuminat. ^{Verbum dei} ^{stella maris.}
 Quae ergo lucerna nostra, quae dirigimur quotquot seruamus. ^{Verbum dei} ^{stella maris.}
 nonolum suum id conscientiam, siue intellectum uoces, nihil refert. Ac uide, quod pe-
 nitus nihil tribuat dictamini naturali & inueteratae prudentiae carnis, quod aper-
 tis uerbis, tenebras suas appellet, quicquid absente uerbo dei in nobis fuerit,
 quae illuminari perit lumine uerbi dei, quod facile capit, qui in tentationibus
 uersatur. Non hic intelligit quod nihil possit consulere ratio uniuersa, immo quo
 quis sapientior est, eo sit in periculis insipientior, solum uerbum dei sustentat &
 consulit quid faciendum sit, nepe fidendum & expectandam a deo salutem, ut sequitur.

Quoniam in te eripiar a tentatione,
 Et in deo meo transgrediar murum.

In te, non in me, te rectore, teque illuminatore, non me cursore & operatore,
 euadam tentationes, sciens quod manu tibi tradita, consilium tuum expectandum
 sit. Sic psal. xliij. Nec enim in gladio suo possederunt terram & brachium eorum
 non saluauit eos. Sed dextera tua & brachium tuum & illuminatio uultus tui,
 quoniam placuisti in eis. Tu es ipse rex meus & deus meus qui mandas salu-
 tes iacob. In te inimicos nostros uentilabimus cornu, & in nomine tuo sper-
 nemus insurgentes in nos. Non enim in arcu meo sperabo, & gladius meus
 non saluabit me &c. Ecce uera Christi Ecclesia nescit brachiumulare, quod
 hodie impii pontifices unice amplectuntur, inuocant & metuunt, quam pulchre
 concordat eorum uita & sensus cum diuinis scripturis.

Hierony. & iij. Reg. xxij. rectius: Quoniam in te curram accinctus & in deo
 meo transgrediar murum. Metaphoram enim trahit a militibus animosissimis in
 bello. Nam accinctus, qui ^{Wagedud} hebraice dicitur. iij. Reg. xxij. latrun-
 culus dicitur, quem nos militem dicimus. Sic enim dicitur ibidem: Immisitque
 dominus ei latrunculos Chaldaeorum, & latrunculos Syriae, & latrunculos Mo-
 ab, & latrunculos filiorum Ammon. Vult ergo dicere: In fiducia tui tuncque illu-
 minatio.

K k ij